

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1093/2010/7.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. június 9. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nagykanizsai Városi Bíróság 5.B.462/2007/28. számú ítéletét és a Zala Megyei Bíróság Bf.139/2010/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Nagykanizsai Városi Bíróság a 2009. szeptember 25-én kihirdetett 5.B.462/2007/28. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 28. rb. jelentős kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntettében, mint bűnsegédet [Btk. 318. § (1) bek., (6) bek. b) pontja], 14 rb. nagyobb kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntettében, mint bűnsegédet [Btk. 318. § (1) bek. és (5) bek. b) pontja], valamint 1 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettében [Btk. 289. § (1) bek. a) és b) pontja, (4) bek. b) pontja]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra és 4 évre a gazdálkodó szervezet vezetésével járó foglalkozástól eltiltásra ítélte. Ellenben őt 3 rb. jelentős kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a magánfelek polgári jogi igényéről, a

bűnjelekről és a bűnügyi költségek viseléséről.

A megállapított tényállás lényege szerint az 1949-ben született terhelt magyar és horvát állampolgár. 2007-ben a bíróság sikkasztás vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta.

A 2000. évben alakult P. Kft. tagjai H. J., a terhelt és U. J. voltak. A cég önálló képviselője a terhelt és U. J., mint ügyvezetők voltak jogosultak. U. J., a terhelt édesanyja, a társaság tevékenységébe érdemben nem folyt bele, arra rálátása nem volt. A cég tevékenysége - egyebek mellett - ingatlan beruházására, épületek építésére, valamint ingatlan üzemeltetésére terjedt ki.

A Kft. tevékenységének megkezdését követően 2001. évtől N. területén ingatlanok tulajdonának megszerzésébe fogott annak érdekében, hogy a belterületi telkeken társasházakat építsenek fel és azokat értékesítsék. Az ezzel kapcsolatos szerződéseket a terhelt írta alá a gazdasági társaság képviselőjében, míg a tényleges ügyintézési, szervezési és bonyolítási tevékenységet, a cég tényleges irányítását 2005. év végéig (letartóztatásáig) néhai H. J. végezte.

Néhai H. J., a terhelt segítségével, az általuk építendő társasházi ingatlanok helyszínéül szolgáló területek felvásárlásába, a lakóházak felépítésének előkészítésébe, illetve a különféle építési munkálatokba úgy kezdett bele, hogy megfelelő saját tőkével nem rendelkeztek. A beruházások lebonyolításához szükséges pénzügyi hitelek megszerzésére reális lehetőségük nem volt. Az építési telkek teljes vételárát az eladók részére nem fizették meg. A nem N.-n korábban kötött ingatlanüzletekkel összefüggésben felhalmozott külföldi, osztrák pénzügyi intézetekkel szemben fennálló tartozásaikat sem tudták rendezni. Az építkezéseket jogerős építési engedély nélkül kezdték meg, a H. utcai társasházak vonatkozásában pedig építési engedély iránti kérelmet sem adtak be.

Néhai H. J. és a terhelt e körülmények ellenére a társasházak felépítésének ígéretével, a lakások leendő tulajdonosait, a kivitelezés pénzügyi feltételeinek megléte tekintetében megtévesztették. Nekik az építendő társasházban lakástulajdonokat ígértek, és erre tekintettel tőlük 2003. és 2005. évek között folyamatosan előleg, vételár vagy foglaló megfizetése címén különböző összegű pénzeket szedtek be. Az egyszerre több helyszínen folyó, ilyen jellegű tevékenység és a hitelfelvétel hiánya miatt azonban az ingatlanok kivitelezésére, a leendő tulajdonosok részére történő tehermentes átadására, az általuk szerződésben vállalt módon reális lehetőségük nem volt.

A terhelt és férje a szerződések megkötésének időpontjában és az előlegek átvétele idején a lakások átadására olyan rövid határidőt

vállalt, amelyet tőke és fedezet hiányában teljesíteni nem tudtak. Így teljesítési képességük vonatkozásában tévedésbe ejtették, hitelképességük tekintetében pedig a későbbiekben is tévedésben tartották a sértetteket.

Az egész tevékenységi folyamatot néhai H. J. irányította. Ő határozta meg, hogy mely területen milyen ingatlan épüljön. Ő volt a cselekmények értelmi szerzője, szervezője, irányítója. A terhelt tisztában volt házastársa magatartásával. Az értékesítés során az ügyvédek által elkészített szerződések aláírásában és a lakások vásárlására átvett pénzek bizonylatainak kiállításában H. J. utasításainak megfelelően közreműködött, mivel a P. Kft. nevében aláírási joga neki volt. Annak ellenére írta alá ügyvezetőként a szerződéseket, hogy tisztában volt a teljesítőképesség hiányával, a P. Kft. hitelképtelenségével, így a csalási cselekményeket H. J.-vel együtt közösen követték el.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének 6-26. oldalán összesen 42 pontban rögzítette a terhelt terhére rótt ingatlan adásvételi ügyletek részleteit.

A Zala Megyei Bíróság, mint cégbíróság a 2006. június 15-én jogerőre emelkedett végzésével megállapította a P. Kft. fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását. A gazdasági társaság tényleges képviselőjét, a gazdasági tevékenység irányítását, a jogügyletek megkötése során a társaság képviselőjét, az árbevételek és kiadások lebonyolítását az adóhatóság és a felszámoló felé a társaság képviselőjét, a könyvelővel való kapcsolattartást, a társaságot terhelő számviteli kötelezettségek teljesítését a terhelt látta el.

Az ítélet részletesen rögzítette, hogy a P. Kft.-nél milyen számviteli szabályokat szegtek meg. A Kft. a bizonylati elvet és fegyelmet semmilyen mértékben nem tartotta be. A rögzített pénzmozgások alapján a gazdasági események csak részben rekonstruálhatók. A gazdasági társaság a 2004. és 2005. számviteli években könyvvezetési kötelezettségének nem tett eleget. A beszámolót hitelesen alátámasztó főkönyvet nem készített, beszámolási kötelezettségének a törvényben előírt módon nem tett eleget. 2006. évben főkönyvi könyvelése nem volt. A terhelt, mint a Kft. képviselője a 2002-2006. számviteli évek vonatkozásában az ítéletben rögzített számviteli szabályszegésekkel összefüggésben a gazdasági társaság vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megnehezítette. A 2004., 2005. és 2006. év könyvelésének hiányossága miatt emelt vele szemben vádat az ügyészség 3 rb. számvitel rendje megsértésének büntette miatt.

Rögzítette még az elsőfokú bíróság, hogy a P. Kft. 3 millió forintos tőkével alakult. Az évek során törzstőke emelésére nem

került sor, így a társaság a tevékenységéhez mérten kis alaptőkével, illetve saját tőkével rendelkezett. A Kft. anyagi helyzete nem tette lehetővé azt, hogy a társasháznak reális esélye lett volna arra, hogy az általa megkötött szerződésekben vállalt társasházi lakások felépítését kivitelezze. E feladatok elvégzéséhez egy jelentősebb összegű banki kölcsönre, vagy egyéb likvid forrásra lett volna szüksége.

A P. Kft. a felelőtlen gazdasági tevékenységével a tényállásban részletezett sértetteket tévedésbe ejtette, mert már a szerződések megkötésekor sem volt reális lehetősége arra, hogy külső forrás nélkül és ilyen tervszerűtlen gazdálkodással a nagymennyiségű lakást megépítse. Ennek ellenére a vele későbbiekben is szerződést kötő személyeket hitegette, továbbra is tévedésben tartva őket az ingatlanok elkészítésével kapcsolatban.

Kifejtette még a bíróság, hogy a bűncselekményeket a szerződések, illetve az előszerződések aláírásával egyidejűleg befejezettnek tekintette, mivel már ekkor (is) egyértelmű volt, hogy a P. Kft. az általa vállalt nagyszámú építkezést teljesíteni nem tudja. Az okozott kár a vevők által befizetett pénzösszeg. Az ingatlanokat rendelkezésre bocsátó - „csereszerződést” kötő - három sértett esetében az általuk meg nem kapott tulajdoni hányad értéke vagy pénzösszeg az okozott kár. A lakásukba végül is többlet költséggel beköltöző Sz. utcai lakókat pedig a többlet áldozatvállalásuknak megfelelő összegű anyagi kár érte.

A kölcsönösen bejelentett fellebbezések folytán másodfokon eljáró Zala Megyei Bíróság a 2009. július 9. napján megtartott nyilvános tárgyaláson kihirdetett Bf.139/2010/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt terhére rótt családi cselekményeket társtettesi minőségben elkövetettnek minősítette.

10 rb. jelentős kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás bűntettét (tá.7;8;9;24;28;29;30;31;32;33. pont), valamint 1 rb. nagyobb kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás bűntettét (tá. 41. pont) folytatólagosan elkövetettnek, míg az 1 rb. folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése bűntettét 3. rb. bűntettnek minősítette. A börtönbüntetés tartamát 3 évre felemelte és egyes további sértettek kárigényét egyéb törvényes útra utasította.

A másodfokú bíróság az általa módosított és kiegészített tényállás alapján kifejtette, hogy az adásvételi szerződések megkötésekor és az előleg vagy foglaló átvételekor a szerződéseket a terhelt írta alá. Tudatában volt annak, hogy ezen átvett pénzösszegek egy része a P. Kft.-hez bevételezésre sem került. A cég vezetőjeként azzal is tisztában volt, hogy egyes, a tényállásban konkrétan megjelölt lakásokat többször értékesítettek. A sértettek megtévesztésében,

majd tévedésben tartásában aktívan részt vett. A teljesítőképesség hiányának tudata folytán a jogtalan haszonszerzési szándék is megállapítható az egyes szerződések megkötésekor és a kár bekövetkezésében ily módon tevékenységével közreműködött.

A terhelt nem hivatkozhat arra, hogy férjének letartóztatása miatt hiúsult meg az építkezésre fordítandó nagy összegű hitel felvétele külföldi hitelintézettel, miután nevezett letartóztatására 2006. év végén került sor, a lakások átadásának vállalása pedig minden egyes esetben az azt megelőző évekre esett 2003-tól kezdődően.

A helyesbített tényállásra figyelemmel a másodfokú bíróság a terhelt elkövetési magatartását bűnsegély helyett a Btk. 20. §-ának (3) bekezdése szerinti társtettesi magatartásnak értékelte, mert H. J.-vel együtt az ő tevékenységéről tudva közösen valósították meg a csalásokat. (Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a terhelt cselekményét az elkövetéskor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján bírálták el, és aszerint a társtetesség fogalmát a Btk. 20. §-ának (2) bekezdése határozta meg.)

Az ítéletben megjelölt egyes tényállási pontok vonatkozásában az is megállapítható, hogy a terhelt a férjével együtt, azonos sértettek sérelmére rövid időközökben többször követte el a cselekményt, mert az érintett sértettek több ízben adtak át különböző pénzüsszegeket a terheltnek és a férjének, így e cselekmények folytatólagosan elkövetettnek minősülnek.

A számvitel rendje megsértésének büntette vonatkozásában a másodfokú bíróság megállapította, hogy a városi bíróság annak ellenére minősítette folytatólagosan elkövetettnek a cselekményt, hogy a rendbeliséget az üzleti évekhez igazodóan kell megállapítani. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk. 289. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott, a (4) bekezdésének b) pontja szerint minősülő és büntetendő számvitel rendje megsértésének büntetettét 3 rendbelinek minősítette.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt védője útján a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került sor és a cselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

Az indítvány szerint az elsőfokú bíróság elutasította a védelemnek az igazságügyi szakértő kirendelésére irányuló indítványát és ennek eredményeképpen nem lehetett megállapítani azt a pontos összeget, értéket, amellyel a terhelt gazdagodott. Ennél fogva a vagyon elleni bűncselekmények körében nem határozták meg az okozott kárt,

illetve az anyagi hátrányt, ami anyagi jogszabálysértést eredményezett. Emellett a sértettek jelentős hányada kifejezetten előnyhöz jutott, amikor az épülő lakások tekintetében tulajdonjoguk bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásba anélkül, hogy a lakások készültségi fokának megfelelő vételárat kifizették volna.

Miután a Kft. gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó ügyintézkést ténylegesen néhai H. J. végezte és a terhelt abba nem látott bele, kizárólag az aláírás volt a feladata, ezért anyagi jogszabályt sértettek az eljárás bíróságok, amikor társtettesként elkövetettnek minősítették cselekményeit a bűnsegély megállapítása helyett. Miután pedig a bírói gyakorlat a tényleges irányító munkavégzését a büntetés kiszabása körében értékeli, eltúlzott mértékű a másodfokú bíróság ítéletében kiszabott 3 év végrehajtandó szabadságvesztés. Tekintettel a terhelt igazolt méltánylást érdemlő személyi körülményeire is, a védő elsősorban a terhelt felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.3130/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az indítvány a tényállás megalapozottságát támadja, amikor azt kifogásolja, hogy nincs felderítve, illetve hiányos. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség.

Az irányadó tényállásból valamennyi tényállási pont tekintetében megállapítható, hogy a bíróságok az ott konkrétan feltüntetett összegeket tekintették kárnak. Azokban az esetekben, ahol a tulajdonjog bejegyzése utólag megtörtént az egyes vevők javára, az nem a sértettek eredeti szándéka szerinti eredménnyel, a tehermentes lakástulajdon megszerzésével járt, hanem egy olyan, a közös tulajdonból őket megillető eszmei tulajdoni hányad megszerzését eredményezte, amely az ingatlan utólagos tehermentesítésének, esetleges további eladásának, az építkezés befejezésének és a szükséges hatósági engedélyek beszerzésének a kötelezettségét róta rájuk. Azokban az esetekben pedig, ahol utólagos tulajdonszerzés nem történt a sértettek részéről, illetve a terhelt ugyanazt a lakást többször adta el, ilyen jellegű értelmezési probléma még az indítvány szerint sem merült fel.

A bíróságok helyes álláspontja szerint a terhelt és férje az előszerződések, illetőleg szerződések megkötésének időpontjában az előleg, illetőleg foglaló átvétele idején az egyes lakások átadására olyan rövid határidőt vállalt, amelyet tőke és fedezet hiányában eleve nem tudtak teljesíteni. Ily módon a terhelt és a férje a teljesítési és hitelképességüket érintően tévedésbe ejtették és tévedésben is tartották az építtetőket, ezért a csalás

bűncselekménye már a kontraktusok aláírásának időpontjában és a pénzüsszegek sértettektől történő átvételekor befejezetté vált.

Az irányadó tényállás alapján helyesen következtettek az eljáró bíróságok a terhelt bűnösségére, a cselekmények jogi minősítése és a büntetés is törvényes. Önmagában az elkövetői alakzat téves meghatározására, társtettség helyett bűnsegély megállapítására hivatkozással a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján érdemi felülvizsgálatra nincs lehetőség, miután a részesekre is a tettesekre irányuló büntetési tételt kell alkalmazni.

A bíróságok határozatai mentesek a felülvizsgálatot megalapozó eljárási jogszabálysértésektől is, ezért a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védő a felülvizsgálati indítványát fenntartotta és azzal egyező indítványt tett.

A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakkal egyező nyilatkozatot tett.

A terhelt a nyilvános ülésen előadta, hogy 22 lakás építését befejezték és a többit is befejezték volna, ha férje halála nem következik be. Ekkor már más akarta befejezni az építkezéseket és nem hagyták, nem engedték, hogy ő fejezze be.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

1)

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány elbírálása során abból indult ki, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben meghatározott feltételek szerint van lehetőség.

Az indítvány szerint az igazságügyi szakértő kirendelésére irányuló védelmi indítvány elutasítása folytán nem lehetett megállapítani

azt a pontos összeget, értéket, amellyel a terhelt gazdagodott, illetve a vagyon elleni bűncselekményekkel okozott kár összegét.

A felülvizsgálati eljárásban - amint arra a Legfőbb Ügyészség is helyesen utalt - a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem vizsgálható, nem bírálható felül. A Be. 423. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására ennél fogva nem kerülhet sor és ilyen eltérő tényállás megállapítása érdekében a jogerős döntés hatályon kívül helyezésére sincs törvényes lehetőség. Ezért a tényállást és a bizonyítékok mérlegelését támadó részében a védő felülvizsgálati indítványa a törvényben kizárt indítvány. Rámutat még a Legfelsőbb Bíróság, hogy az egyes tényállás-részletenként pontosan megállapított kárösszeg mellett a terhelt terhére megállapított csalások elkövetése körében - a haszonszerzési célzatot meghaladóan - nincs jelentősége annak, hogy a terhelt gazdagodott-e egyáltalán, s ha igen, akkor mekkora összeggel.

2)

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. A védő szerint ilyen anyagi jogi szabálysértés eredményezte a terhelt bűnösségének kimondását, mert a sértettek jelentős része nem szenvedett kárt, hanem kifejezetten előnyhöz jutott, amikor az épülő lakások tekintetében tulajdonjoguk bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásba anélkül, hogy a lakások készültségi fokának megfelelő vételárat kifizették volna.

Amint arra átiratában a Legfőbb Ügyészség is helyesen utalt - az irányadó tényállásból valamennyi tényállási pont tekintetében megállapítható, hogy a bíróságok az ott konkrétan feltüntetett összegeket tekintették kárnak. A kár bekövetkezésének időpontja valamennyi esetben a megtévesztésen alapuló szerződések megkötésének, aláírásának a napja (lásd. elsőfokú ítélet 34. oldal 2. bekezdésében). Az okozott kár összegének a kialakulása és ehhez igazodóan a meghatározása alakult eltérően az egyes eltérő szerződéses konstrukciók függvényében. Mindazokban az esetekben azonban, amikor az eredetileg létrejött szerződés keretei között eljárva a sértettek több ízben adtak át különböző pénzüsségeket a terheltnek és a férjének, a Btk. 12. §-ának (2) bekezdésében meghatározott folytatólagosság megállapítására tévesen került sor. A kárösszeget képező vételárrészletek több alkalommal történő megfizetése ugyanis a természetes egység körébe tartozik. A folytatólagosság téves megállapítása azonban az egyes

bűncselekmények különös részi minősítését nem befolyásolta.

3)

Részben ugyancsak a megállapított tényálláson keresztül, valójában azonban a terhelt szándékos bűnösségének a megállapítását sérelmezte a védő, amikor azt állította, hogy miután a Kft. gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó ügyintézésről ténylegesen a terhelt néhai férje végezte, a terhelt abba nem látott bele, annak ellenére, hogy valamennyi kapcsolódó dokumentumot aláírta.

Ettől a védői állítástól eltérően az eljáró bíróságok részletesen számot adtak arról, hogy részben a cselekménysorozat külföldi előzményei, részben az éveken keresztül együtt bonyolított vállalkozási tevékenység részletei, e vállalkozás folyamatos finanszírozása, a bevételek terhelt által történő kezelése és összességében a vállalkozás ügyvitelének kizárólagos intézése folytán a terhelt maradéktalanul ismerte a vállalkozás pénzügy-gazdasági helyzetét. Már a szerződések megkötésekor tudta, hogy a lakást vásárolni szándékozó sértettekkel megkötött szerződéseket a szerződésekben vállalt feltételekkel a P. Kft. teljesíteni nem fogja, tehát tudta, hogy a megállapodások szerinti pénzüsszegek átvételével kárt okoztak a vevőknek. Cselekményüknek ebbe az előre látott következményükbe belenyugodtak.

A bíróságok helyesen vontak következtetést arra, hogy a terheltek a sértetteket egymással szándékegységben tévesztették meg a teljesítési képességüket illetően és egymás tevékenységéről tudva okoztak nekik kárt. Ezért a csalásokat az elkövetéskor hatályos Btk. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti társtettesként követték el.

4)

Megállapította továbbá a Legfelsőbb Bíróság, hogy a másodfokon eljáró Zala Megyei Bíróság tévesen minősítette a 2004., 2005. és 2006. üzleti években elkövetett számvitel rendje megsértésének büntetettét folytatólagosan elkövetett 1 rendbeli bűncselekmény helyett 3 rendbeli bűncselekménynek.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt gyakorlatilag folyamatos magatartással - nap, mint nap - megszegte, illetve elmulasztotta a számviteli és könyvvézetési kötelezettségeit. Ezzel a folyamatos magatartásával idézte elő a számvitel rendje megsértésének egységesen jelentkező eredményét. Miután a vizsgált bűncselekmény elkövetési magatartása folyamatos, önmagában az a körülmény, hogy a sajátos igazgatási jogi konstrukció folytán a rendbeliséget egy évnél rövidebb időszakokra nem lehet megállapítani, nem zárja ki a folytatólagos bűncselekményegység azon feltételének a megállapíthatóságát, hogy „rövid időközökben” követik el a bűncselekményeket.

A számvitel rendje megsértése vétségének e körben téves minősítése azonban a terhelt büntetőjogi felelősségének a megállapítását és a büntetés kiszabását - változatlan bűnösségi kör mellett - nem érinti.

5)

A védő hivatkozott végül arra, hogy a társtettség helyett bűnsegédi bűnrészesség megállapítása mellett a terhelt igazolt méltánylást érdemlő személyi körülményeire tekintettel is eltúlzottan súlyos büntetés kiszabására került sor.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. Erre a felülvizsgálati okra hivatkozott a védő, amikor az eltérő elkövetői minőség megállapítására hivatkozással kérte a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ezért a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálatot ebből az okból is elvégezte. A felülvizsgálat eredményeként azonban már abból indult ki, hogy a terhelt a terhére rótt csalással elkövetett bűncselekményeket nem bűnsegédként, hanem társtettesként követte el. Ehhez képest pedig már nem valósult meg olyan büntető anyagi jogi szabálysértés, amely a kiszabott büntetések felülvizsgálatát eredményezhetné.

A büntetés vagy az intézkedés akkor törvénysértő, ha a kiszabásának, illetve alkalmazásának a feltételeit meghatározó törvényi rendelkezésekkel ellentétes. A Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a terhelttel szemben a fő- és mellékbüntetések kiszabására a törvényi keretek között került sor. E törvényes keretek között viszont már a jogalkalmazói egyéniesítés érvényesül, ezért az elsőfokú bíróság döntését már a másodfokú bíróság sem bírálhatja felül korlátlanul [lásd Be. 371. § (2) bek.]

A jogbiztonság érdekében és „a jogerő tiszteletének” a jegyében a törvény korlátozza a jogerős ügydöntő határozatban megállapított büntetés vagy intézkedés felülvizsgálatát. Ha a minősítés törvényes és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a büntetés nemét vagy mértékét meghatározó rendelkezéseket nem lehet megtámadni abból az okból, hogy eltúlzottan - vagy akár törvénysértően - súlyosak vagy enyhék. A büntetéskiszabás önmagában nem képezheti felülvizsgálat tárgyát akkor sem, ha annak során a Btk. 37. vagy 83. §-ának az előírásait nem vették figyelembe.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a terhelt bűnösségének kimondására és büntetésének kiszabására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor. S

miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - a hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten

*előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat
hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.*

Budapest, 2011. június 9.

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Gábor Miklós
s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő

Bné